

ת"פ 16801/03/18 - פקיד שומה באר שבע, מתמחה, מר חיים חמיאס נגד דורון עמיר

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 16801-03-18 פקיד שומה באר שבע נ' עמיר

בפני בעניין:	כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי המאשימה
נגד הנאשם	פקיד שומה באר שבע ע"י מתמחה, מר חיים חמיאס
	דורון עמיר ע"י ב"כ עוה"ד יהודית אביטן

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בביצוע 21 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ במועד לפי סעיפים 117(א)(6) ו-88(א) בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן - חוק המע"מ) ולפי תקנה 23(ב)(1) לתקנות מס ערך מוסף, תשל"ו 1976 (להלן - תקנות המע"מ),
2. על פי עובדות כתב האישום הנאשם, על אף היותו עוסק מורשה לא הגיש במועד 21 דוחות תקופתיים לרשויות מע"מ, בין התאריכים 1/17-5/20.
- הדוחות הוגשו באיחור וסכומי המס בגין הדוחות לא שולמו כלל או שולמו באופן חלקי, כך שבמועד הגשת כתב האישום חוב המס שנבע מהדוחות עמד על סך 300,525 ₪.

תסקיר שירות המבחן

3. בעניינו של הנאשם התקבל תסקיר אשר סקר את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם. הנאשם בן 58, נשוי, אב ל-6 ילדים. הנאשם מגיע מרקע נורמטיבי, נעדר כל עבר פלילי, שירת שירות צבאי מלא כלוחם בשיטת, וקצין ומפקד בקומנדו ימי. בעל תואר ראשון במשפטים ותואר שני במנהל עסקים. הנאשם עורך דין במקצועו, בעל עסק עצמאי מזה 27 שנים. הנאשם לקח אחריות על ביצוע העבירות. הנאשם הסביר כי העבירות בוצעו בעקבות קושי כלכלי שנוצר שהביא לפיגור בתשלומים. הנאשם חש בושה וחרטה על התנהלותו, ההליך המשפטי היווה פגיעה בדימויו העצמי. שירות המבחן סקר את מאפייניו האישיים של הנאשם ולהערכתו בשקלול גורמי הסיכון אל מול הסיכון נכון יהיה לחזק את דפוסי אישיותו המתפקדים של הנאשם, תרומתו לחברה, ולאפשר לו

המשך התפתחות מקצועית, שירות המבחן ציין כי הסיכון להישנות עבירות הוא נמוך. שירות המבחן המליץ להימנע מהרשעת הנאשם ולהסתפק בענישה חינוכית בדמות של"צ בהיקף של 300 שעות.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה הפנה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה בערכים המוגנים לאור היקף העבירות, לדבריו מתחם העונש ההולם לכל העבירות שבכתב האישום נע בין 4-9 חודשי מאסר בפועל, 2-8 חודשי מאסר מותנה, קנס כספי בשיעור שנע בין 5% ועד 10% מגובה המחדל התחילי וכן חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה בעתיד.

המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה התומכת בטיעוניה.

ב"כ המאשימה ציין כי מאז תחילת ההליך המשפטי הנאשם הסיר הנאשם את מלוא המחדל, ושילם את מלוא סכום המע"מ. לדבריו בקשה שהגיש הנאשם לעיכוב הליכים נדחתה.

ב"כ המאשימה טען כי אין הצדקה להורות על ביטול הרשעתו של הנאשם שכן אינו עומד בקריטריונים שנקבעו בהלכת כתב, ובשים לב למדינות שהתוותה לפיה יש להעדיף את שיקולי ההרתעה והאינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם בפרט כמדובר במי שהמשיך לבצע עבירות במהלך ניהול ההליך. ב"כ המאשימה הפנה לאסופת פסיקה.

לאור מכלול הנתונים עתרה המאשימה להטיל על הנאשם 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, 4 חודשי מאסר מותנה, קנס בסך ₪ 15,000 והתחייבות.

5. ב"כ הנאשם הפנתה לכך שהעבירות בהן הורשע הנאשם הן מסוג מחדל, ללא כוונה, עבירות אשר חל עליהן חוק העבירות המנהליות. ב"כ הנאשם ביקשה לסיים את ההליך ללא הרשעה זאת משום שהרשעה תגרום לפגיעה חמורה וקונקרטית בנאשם, בבני משפחתו ובעובדי משרדו. לנאשם בת המוכרת כנכה בשיעור של 40%, אשר סמוכה אל שולחנו. ב"כ הנאשם הפנתה לרקע הצבאי של הנאשם, להיותו סגן אלוף במילואים אשר עד היום משרת שירות מילואים פעיל מעל 60 יום בשנה. לפעילותו ההתנדבותית בעמותת העטלף, להשתתפותו בפרויקטים שונים, בהתנדבות, לטיפול בנכי צה"ל, מתוך רצון לתרום לחברה בישראל. ב"כ הנאשם הסבירה את הנסיבות שהובילו לביצוע העבירות, לדבריה 95% מלקוחותיו של הנאשם הם גופים ציבוריים וממשלתיים, והנאשם נדרש להשתתף מפעם לפעם במכרזים ולהצהיר על העדר רישום פלילי. (הוצגו דוגמאות למכרזים כאמור) לטענת ב"כ הנאשם ככל והנאשם יורשע הוא יאלץ לסגור את משרדו ויגדע מקור פרנסתו. לדבריו הנזק התדמיתי שיגרם לו הוא רב. לדבריה סוג העבירות המיוחסות לנאשם מאפשר לוותר על ההרשעה. ב"כ הנאשם הפנתה לאסופת פסיקה התומכת בטיעוניה, לרבות לפסק דין מהעת האחרונה: ת"פ (מחוזי ירושלים) 45886-12-19 **מדינת ישראל נ' ג'רום סלומון בוזביב** (24.11.22).

תשומת לב ב"כ הנאשם כי הפסיקה אליה הפנתה בתיק ת"פ (רחובות) 51217-07-19 **מדינת ישראל נ' קפלן**

ואח' (1.3.21) שונתה על ידי ערכאת הערעור, אשר הרשיעה את המשיב [ע"פ (תל אביב) 30475-04-21 מדינת ישראל נ' פרידמן (16.6.21)]

ב"כ הנאשם הפנתה לכך שהנאשם הודה בהזדמנות ראשונה, חסך זמן שיפוטי, הסיר המחדלים, ובכך לקח אחריות מלאה והביע חרטה.

לאור כל האמור, עתרה ב"כ הנאשם להורות על ביטול ההרשעה ולהטיל על הנאשם של"צ והתחייבות להימנע מביצוע עבירה.

6. הנאשם בדבריו האחרונים, ציין שהוא אזרח שומר חוק, לא היה ערני מספיק לכך שהתנהלותו עלולה לגרור הליך פלילי, התמודד עם קושי כלכלי, פעל להסרת מלוא המחדל. לדבריו, בשל אופי עבודתו מול מוסדות, הוא נדרש לחתום על תצהירים על העדר רישום פלילי כדי לקבל עבודות. לדבריו הוא עובד כעו"ד עצמאי מזה 30 שנה, מעסיק עובדים, חלק בקהילה, ומבקש לזקוף זאת לזכותו ולהימנע מהרשעתו.

דין והכרעה

עונש אחד לכל העבירות

7. הנאשם נותן את הדין בגין ריבוי עבירות.

בית המשפט העליון קבע כי כל דוח שלא הוגש מהווה עבירה בפני עצמה ואין מניעה לגזור ענישה במצטבר בגין כל דוח. ראו רע"פ 5953/08 עתאמלה נ' מדינת ישראל (22.10.08); רע"פ 1130/20 דוד דהן נ' מדינת ישראל (13.4.20).

8. עם זאת, מעיון בפסיקת בתי המשפט ניתן ללמוד כי במרבית המקרים, כשנאשם נותן את הדין בגין ריבוי עבירות של אי הגשת דוחות במועד, נקבע מתחם עונש הולם אחד לכל העבירות ונגזר עונש כולל לכל העבירות. ריבוי העבירות כמו גם משך התקופה שבוצעו העבירות וסכום החוב המצטבר לרשויות המס, נלקחים בחשבון עת נשקלת חומרת הנסיבות.

ראו למשל רע"פ 4173/15 אבו הלאל ואח' נ' מדינת ישראל (29.6.15); רע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.3.2014); רע"פ 253/19 ערן ריכטר נ' מדינת ישראל (20.1.2019).

המאשימה עצמה בטיעוניה לא ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם לכל עבירה בנפרד, אלא עתרה למתחם עונש הולם אחד לכל העבירות ולענישה אחת אשר תכלול את כלל העבירות שבכתב האישום.

9. לאור כל האמור, בהתאם להוראת סעיף 40ג(א) לחוק העונשין התשל"ז 1977, בשים לב לפסיקה הנוהגת ולעמדת הצדדים, יקבע מתחם עונש הולם אחד הכולל את כל העבירות המפורטות בכתב האישום.

מתחם העונש ההולם

10. **הערכים המוגנים** שנפגעו בעבירות שביצע הנאשם הם: שמירה על יציבות המשק והקופה הציבורית. מערכת המס מיועדת לאפשר לממשלה לפעול לקיום צרכי החינוך, הבריאות, הרווחה, הביטחון, לקידום ערכים חברתיים ראויים ועוד. פגיעה בדיווח במועד ובתשלום המס גוררת פגיעה בכיסו של כל אזרח ואזרח, במחסור בשירותים ציבוריים, פגיעה בערך השוויון בחלוקת נטל המס, פגיעה בסולידריות החברתית, פגיעה ביכולתה של רשות המס לקבל המידע הדרוש לה לצורך גביית מס אמת, ולבצע את מלאכת גביית המס והפיקוח על הגביה.

בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין עמד על החומרה שבעבריינות המס ועל החשיבות בענישה אשר תתן משקל בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה, ותעדיף על פני נסיבות אישיות, על מנת שלא להביא לכרסום במוטיבציה של כלל משלמי המסים למלא חובתם.

ראו למשל ברע"פ 512/04 **אבו עביד נ' מדינת ישראל** (15.4.2004):

"עבריינות המס בכללה, אינה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צרכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס...".

ראו גם רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018):

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל."

ראו גם רע"פ 5823/09 **באשיתי נ' מדינת ישראל** (17.8.2009); רע"פ 3137/04 **חג' נ' מדינת ישראל** (18.4.2004); רע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל** (20.2.13); רע"פ 1688/14 **כץ נ' מדינת ישראל** (9.3.14); רע"פ 3385/13 **דימיטשטיין נ' מדינת ישראל** (29.5.13); רע"פ 7964/13 **רובינשטיין נ' מדינת ישראל** (31.12.13); רע"פ 7790/13 **חיים נ' מדינת ישראל** (20.11.13); רע"פ 1717/14 **ליזרוביץ נ' מדינת ישראל** (30.3.2014); רע"פ 5358/12 **שוקרון נ' מדינת ישראל** (10.07.12); רע"פ 3857/13 **יצחקיאן נ' מדינת ישראל** (30.07.2013); רע"פ 5308/18 **ג'בארין נ' מדינת ישראל** (18.7.2018); רע"פ 1383/22 **אבו כאשף גאבר נ' מדינת ישראל** (8.3.22) ורבים אחרים.

לעניין חומרת העבירה של אי הגשת דוחות מע"מ במועד ראו דברי בית המשפט העליון ברע"פ 1875/98 אורן בנגב - מתכות בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל (7.9.20):

"אי-הגשת דוחות במועד משמעותה שימוש פרטי בכספי הציבור. אי-רישום במועד משמעותו אי-תשלום מס וכן ניכוי שלא כדין של מס תשומות על חשבון הציבור. אי-דיווח במועד ואי-רישום במועד הם גם אמצעים להשתמטות ממס. לאור כל זאת בולט האופי השלילי שבהתנהגות שמהווה את העבירות. העונש בצדן - שנת מאסר - אינו קל כלל ועיקר, ויש בו כדי להשליך על אפיון כעבירות של מחשבה פלילית".

11. **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** היא משמעותית בשים לב לריבוי העבירות, ולהיקף הפגיעה בקופה הציבורית.

12. **באשר לנסיבות ביצוע העבירות** נתתי דעתי לכך שהנאשם איחר בהגשת 21 דוחות, (איחור הנע בין אירוע הנע מיום אחד ועד חודשיים וחצי), נתתי דעתי לכך שהיקף הפגיעה בקופה הציבורית עמד על 300,525 ₪.

נתתי דעתי לכך שהעבירות בוצעו ללא תחכום, ללא אינדיקציה לתכנון מוקדם או לכוונה לחמוק מתשלום. נתתי דעתי לכך שהעבירות נמשכו על פי למעלה משלוש שנים, כאשר 13 מתוך 21 העבירות בוצעו לאחר שכבר הוגש כתב האישום.

נתתי דעתי לדברי הנאשם לפיהם העבירות בוצעו על רקע משבר כלכלי והתנהלות שגויה, הגם שאין בכך כדי להוות נסיבות לקולה.

בית המשפט העליון קבע לא אחת כי אין זכות לעכב כספי מס גם על רקע קשיים כלכליים. ראו למשל ברע"פ 4844/00 **ברקאי נ' מדינת ישראל** (9.12.2001); רע"פ 6167/11 **ספקיוריטי המוקד המרכזי בע"מ נ' מדינת ישראל** (19.2.12).

13. **עיון בפסיקה הנוגעת** במקרים דומים, מעלה כי העונשים המוטלים על נאשמים נעים ממאסרים מותנים ועד למספר חודשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה וקנסות הנעים בין אלפי שקלים לעשרות אלפי שקלים. במקרים בהם סכומי המס אינם מאוד גבוהים והמחדלים הוסרו מסתפקים בתי המשפט לא אחת בענישה צופה פני עתיד, לעומת זאת, כאשר עסקינן בריבוי עבירות ובהיקף משמעותי, וכאשר המחדלים לא הוסרו, הענישה הרווחת היא מאסר בפועל, לריצוי מאחורי סורג ובריה ובמקרים הקלים יותר, מאסר לריצוי בעבודות שירות. אך קיימים גם מקרים, בהם בתי המשפט מסתפקים בענישה צופה פני עתיד, גם מקום בו המחדל לא הוסר. ראו למשל:

· רע"פ 4576/19 **אבו שמאלה נ' מדינת ישראל** (10.7.2019). המבקש הורשע על פי הודאתו בביצוע 17 עבירות של אי הגשת דו"ח במועד לפי סעיף 117(א)(6) לחוק המע"מ. סכום המחדל 303,688 ש"ח. המחדל הוסר באופן חלקי ובמועד גזר הדין עמד חוב המס על סך של 112,429. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 2-12 חודשי מאסר, קנס בסך 7,000-30,000 ₪ וענישה נלווית, וגזר על המבקש מאסר בן 100 ימים, קנס בסך 15,000 ₪ וענישה נלווית. ערעורו של המבקש נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

- רע"פ 4173/15 **אבו הלאל ואח' נ' מדינת ישראל** (29.6.15). המבקשים הורשעו בביצוע 26 עבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים במועד לפי ס' 117(א)(6) לחוק המע"מ, סכום המחדל עמד על 400,000 ₪. המס לא שולם עד למועד גזר הדין. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם לכל העבירות נע ממאסר מותנה ועד 10 חודשי מאסר בפועל, וגזר על כל אחד מהמבקשים 8 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 20,000 ₪ וענישה נלווית. ערעורם של המבקשים נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.
- רע"פ 5389/15 **אבנר יצחק נ' מדינת ישראל** (10.8.15). המבקש הורשע בביצוע 20 עבירות של אי דיווח לפי ס' 117(א)(6) לחוק המע"מ, סכום המחדל עמד על 247,000 ₪. המחדל לא הוסר. בית משפט קמא קבע כי הרף התחתון של המתחם מתחיל מ-4 חודשי מאסר וגזר על המבקש 9 חודשי מאסר בפועל, קנס ע"ס 25,000 ₪ וענישה נלווית. ערעורו של המבקש נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.
- רע"פ 3757/04 **עומר זידאן נ' מדינת ישראל** (31.5.04). המבקש הורשע על פי הודאתו בביצוע 10 עבירות של אי דיווח במועד לפי ס' 117(א)(6) לחוק המע"מ, סכום המס הנובע מדוחות אלו עמד על 360,000 ₪. המבקש לא הסיר את המחדל. בית משפט קמא גזר על המבקש 7 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 25,000 ₪ וענישה נלווית, בית המשפט המחוזי הקל על המבקש נוכח מצבו הרפואי והעמיד את המאסר על 5 חודשים, יתר רכיבי העונש נותרו ללא שינוי. בקשת רשות ערעור נדחתה.
- עפ"ג (באר שבע) 26414-05-22 **מדינת ישראל נ' זיאד אלנסרה** (15.6.22). המשיב הורשע על פי הודאתו בביצוע 7 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ במועד לפי סעיף 117(א)(6), ועבירה של אי הגשת דוח שנתי במועד למס הכנסה. סכום המחדל עמד על 419,678 ₪. המחדל הוסר במלואו. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 0-9 חודשי מאסר וענישה נלווית, וגזר על הנאשם מאסר מותנה, קנס בסך 15,000 ₪ וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המערערת על קולת העונש והחמיר בעונשו של המשיב כך שהוסיף לעונש שהוטל חודשיים מאסר לריצוי בעבודות שירות.
- עפ"ג (באר שבע) 24879-02-22 **מדינת ישראל נ' אבו קוש** (18.5.22). המשיב הורשע על פי הודאתו בביצוע 9 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ במועד לפי סעיף 117(א)(6), ו-2 עבירות נוספות של אי תשלום המס המגיע בגין הדוחות לפי סעיף 18 לחוק המע"מ. סכום המחדל עמד על 536,039 ₪. המחדל הוסר במלואו. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 0-12 חודשי מאסר וענישה נלווית, וגזר על הנאשם מאסר מותנה, קנס בסך 30,000 ₪ וענישה נלווית. בהמלצת בית המשפט המערערת חזרה בה מהערעור.
- עפ"ג (באר שבע) 44548-02-22 **אבו עמאר נ' מדינת ישראל** (11.5.22). המשיב הורשע על פי הודאתו בביצוע 11 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ במועד לפי סעיף 117(א)(6). סכום המחדל עמד על 134,699 ₪. המחדל לא הוסר. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 0-6 חודשי מאסר וענישה נלווית, וגזר על הנאשם 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, קנס בסך 6,000 ₪ או 112 ימי מאסר תמורתם וענישה נלווית. בהמלצת בית המשפט המחוזי הסכימו הצדדים להפחית את ימי המאסר תמורת הקנס ל-30 יום ורכיבי הענישה נותרו ללא שינוי.
- עפ"ג (מרכז) 39735-08-21 **שי אדלר נ' מדינת ישראל** (28.11.21). המערער הורשע על פי הודאתו בביצוע 11 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ במועד. סכום המחדל 335,000 ₪. המחדל לא הוסר. בית משפט קמא קבע מתחם עונש הולם הנע ממאסר מותנה ועד 9 חודשי מאסר, קנס בין 7000-1000 ₪ וענישה נלווית וגזר על המערער שני חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, קנס בסך 4000 ₪ וענישה נלווית. ערעורו של המערער נדחה בהסכמתו.
- עפ"ג (באר שבע) 23647-05-19 **שקאר גאבר נ' מדינת ישראל** (25.9.19). המערער הורשע בביצוע

9 עבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים במועד. סכום המס הנובע מדוחות אלו עמד על 458,861 ₪. המערער לא הסיר את המחדל. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 4-9 חודשי מאסר וענישה נלווית וגזר על המערער 7 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 35,000 ₪ וענישה נלווית. הערעור נדחה.

· עפ"ג (מרכז) 62686-11-15 **קליר תעשיות זכוכית בע"מ נ' מע"מ רמלה** (17.5.16) המערער הורשע בביצוע 34 עבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים במועד. סכום המס הנובע מדוחות אלו עמד על 404,106 ₪. המערער הסיר את המחדל. בית משפט קמא קבע כי הרף התחתון של המתחם מתחיל מ-4 חודשי מאסר וגזר על המערער 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, קנס בסך 17,000 ₪ וענישה נלווית. בהסכמת המערער - הערעור נדחה.

· ת"פ (חיפה) 46314-12-19 **מדינת ישראל נ' בודי טיים בע"מ** (6.1.21) 15 דוחות שלא הוגשו במועד. סכום המחדל 287,536 ₪. המחדל צומצם ובמועד גזר הדין סכום חוב המס עמד על 60,000 ₪. נקבע מתחם הנע ממאסר מותנה ועד 7 חודשי מאסר בפועל. נדון לחודשיים עבודות שירות קנס בסך 3000 ₪ וענישה נלווית.

שאלת ביטול ההרשעה

14. הכלל הוא כי מי שהוכחה אשמתו, יש להרשיעו בדין.

בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' שמש**, פסק בית המשפט העליון כי:

"שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו הכלל. הסמכות הנתונה לבית המשפט להסתפק במבחן מבלי להרשיעו בדין, יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שימוש בסמכות הזאת כאשר אין צידוק ממשי להימנע מהרשעה מפר את הכלל. בכך נפגעת גם שורת השוויון לפני החוק".

15. עם זאת קיימים מקרים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן בהם קיימת הצדקה להימנע מהרשעה (ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל**) וזאת כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי.

בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים מרכזיים: ראשית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ושנית ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

16. על הנאשם מוטל הנטל לשכנע שהותרת ההרשעה על כנה תפגע בו באופן קונקרטי ולא די בהעלאת תרחיש תיאורטי שלפיו עלול להיגרם לנאשם נזק בעתיד (רע"פ 2180/14 **שמואלי נ' מדינת ישראל** (24.4.14); רע"פ 1439/13 **קשת נ' מדינת ישראל** (4.3.13); רע"פ 8627/12 **הנסב נ' מדינת ישראל** (31.12.12)).

17. יישום המבחנים האמורים במקרה דנן, מעלה כי לא ניתן להורות על ביטול הרשעת הנאשם בדין.

באשר לסוג העבירה:

בית המשפט העליון קבע לא אחת כי ביטול הרשעה אינו מתאים בעבירות מס, גם כשעסקין בעבירות שהן מנהליות במהותן, לרבות במקרים של איחור במספר ימים של הגשת דוחות.

ראו למשל רע"פ 6271/13 **בן סנן נ' מדינת ישראל** (17.9.13) (שם למבקש יוחסו מעל 40 עבירות של אי דיווח במועד בהיקף מחדל של כמיליון ₪. המחדל הוסר); רע"פ 737/11 **מלכיאלי נ' מדינת ישראל** (9.5.11) (שם יוחסו למבקש, עו"ד במקצועו, 2 עבירות של אי דיווח במועד. המחדל הוסר); רע"פ 7917/04 **בסרגליק נ' מדינת ישראל** (14.11.04) (למבקש יוחסו 46 עבירות של אי דיווח בהיקפים גדולים). ראו גם רע"פ 9/09 **אפרים מזרחי נ' מדינת ישראל** (6.1.09); ע"פ (ב"ש) 23992-06-13 **מדינת ישראל נ' מפלח אבו עמאר** (10.7.13); ת"פ (באר שבע) 58043-10-19 **מדינת ישראל נ' מעיינות הנגב בע"מ ואח'** (28.12.21); ת"פ (ירושלים) 44721-04-18 **בית המכס ומע"מ נ' מאיר איילון** (4.4.22); ת"פ (רמלה) 39857-02-17 **מדינת ישראל נ' קלה פרוייקטים בע"מ ואח'** (31.1.21); ת"פ (רמלה) 9258-10-11 **מדינת ישראל נ' נופי בית שמש בע"מ ואח'** (4.12.16); ת"פ (ראשל"צ) 5942-03-10 **מדינת ישראל נ' צעד וחצי בע"מ ואח'** (16.7.15).

מנגד, למקרים חריגים שהסתיימו ללא הרשעה ראו רע"פ 4606/01 **יעקב סופר נ' מדינת ישראל** (3.1.02); ע"פ (ב"ש) 23401-11-11 **אוחיון נ' מדינת ישראל** (1.2.12); עפ"ג (מרכז) 26177-05-14 **בהרב נ' מדינת ישראל** (22.2.15); ת"פ (תל אביב) 7054-09-14 **מדינת ישראל נ' שבתאי יוסף ואח'** (19.7.15); ת"פ (תל אביב) 52318-05-15 **מדינת ישראל נ' שחורי** (11.10.15);

בענייננו, אמנם עסקין בעבירות שחל עליהן חוק העבירות המנהליות, עבירות מסוג עוון שהעונש המקסימלי הקבוע בצידן הוא שנת מאסר. עם זאת אין לשכוח כי הנאשם נותן את הדין על **ריבוי עבירות שמרביתן בוצעו לאחר שכבר הוגש נגדו כתב אישום ובעוד ההליך המשפטי מתנהל**. יש לתת את הדעת לכך שהיקף המחדל התחילי עמד על מאות אלפי שקלים.

18. אמנם הנאשם לקח אחריות מלאה על ביצוע העבירה והסיר את המחדל במלואו באופן שהגיש את כל הדוחות ושילם את כל סכום המס, ועם זאת לא שוכנעתי כי הרשעה תפגע בשיקומו של הנאשם או יגרם לו נזק קונקרטי בעוצמה כזו המצדיק ביטול ההרשעה.

19. העובדה שבין לקוחותיו של הנאשם נמנים משרדי ממשלה, אינה מלמדת בהכרח כי בעקבות הרשעה בעבירה זו יאבד הנאשם את לקוחותיו המוסדיים או הממשלתיים, לא הובאה לכך ולו תשתית ראייתית בסיסית. המכרזים אשר צורפו לטיעוני ב"כ הנאשם אין בהן כדי ללמד שכל מי שלחובתו רישום פלילי אינו כשיר להתמודד במכרז, אלא מי שהורשע "בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי, לדעת הממונה לכהן כנאמן" כך שאף אין כל הוכחה לכך שהנאשם עלול שלא לזכות במכרז עקב הרשעתו.

דבר ידוע הוא כי הרשעה פלילית, כל הרשעה, עלולה במהלך חייו של אדם לפגוע בו בצורה זו או אחרת, לרבות להגבילו ביכולות התעסוקה, ואף על פי כן, הכלל הוא כאמור הרשעה, ורק במקרים חריגים ניתן להימנע ממנה. על אף הנזק התדמיתי שיגרם לנאשם, לא התרשמתי כי מדובר בנזק חריג אשר מצדיק ביטול הרשעה.

עיינתי בהחלטת בית המשפט המחוזי בת"פ (מחוזי ירושלים) 45886-12-19 **מדינת ישראל נ' ג'רום סלומון בוזבי** (24.11.22), אליה הפנתה ב"כ הנאשם. לא מצאתי שניתן ליישם אותה על הנאשם שבפני. ראשית, וזה העיקר, מדובר שם על אירוע חד פעמי, בעוד בפרשה שבפני מדובר בעבירות שנמשכו על פני למעלה משלוש שנים, שמרביתן

אף בוצעו לאחר שהוגש כתב האישום בתיק זה. שנית, שם הוכח בפני בית המשפט נזק קונקרטי מוחשי כתוצאה מהרשעה, בשונה מעניינו של הנאשם שבפני. לפיכך, לא מצאתי כי יש בפסק הדין הנ"ל כדי להצדיק ביטול הרשעת הנאשם שבפני.

20. בנסיבות אלו, ועל אף מעלותיו הרבות של הנאשם כפי שעולות מהמסמכים שהוצגו ומהמפורט בתסקיר, לא מצאתי כי מתקיים החריג לכלל המצדיק את העדפת השיקול האינדיבידואלי על פני האינטרס הציבורי, לא שוכנעתי כי קיים פער בלתי נסבל בין עוצמת הפגיעה של ההרשעה הפלילית בנאשם לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי החברתי הכללי.

21. אני ערה להמלצת שירות המבחן, ועם זאת עסקינן בהמלצה בלבד, בית המשפט אינו מחוייב לקבל המלצה זו, מה גם השיקולים אשר על בית המשפט לשקול שונים הם משיקוליו של שירות המבחן.

22. נוכח כל האמור, הרשעת הנאשם תישאר על כנה.

שיקולים בגזירת עונשו של הנאשם

23. בעניינו של הנאשם אין הצדקה לחרוג לחומרה או לקולה ממתחם העונש ההולם.

24. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את הנתונים שלהלן:

- זקפתי לזכותו של הנאשם את העובדה שבחר לקחת אחריות ולהודות במיוחס לו בהזדמנות ראשונה.
- זקפתי לזכותו של הנאשם את היותו נעדר הרשעות קודמות.
- זקפתי לזכותו את העובדה שפעל להסרת המחדל ולאחר הגשת כתב האישום שילם את מלוא חובותיו למע"מ.

ברע"פ 2496/07 **משה נ' מדינת ישראל** (31.07.2007) נקבע כי:

"כעניין שבמדיניות, הסרת מחדלים איננה מטרתה את העברין מעבירת המס שביצע, אלא יכולה להוות שיקול מה בגזירת העונש לגביו".

ראו גם רע"פ 7851/13 **עודה נ' מדינת ישראל** (3.9.15):

"כידוע, בית המשפט נוהג לשקול הפחתה בעונשו של נאשם שהחליט לתקן את העיוות שנגרם

מעבירותיו (ראו: ע"פ 395/75 צור נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 589 (1976)). בהקשר לכך צוין כי "... אינטרס ציבורי הוא לעודד החזרת הגזילה על-ידי הקלה מסויימת בענישה שמידתה תלויה בהיקף ההשבה" (ראו: ע"פ 1341/02 מזרחי נ' מדינת ישראל (21.10.2002)). התחשבות בהסרת המחדל על ידי הנאשם בעת גזירת הדין נועדה לקדם שתי תכליות עיקריות: האחת, סילוקו של המחדל כרוך בהשלמת החסר מקופת המדינה והטבת הנזק שנגרם כתוצאה מהעבירה. השנייה, עידוד הבעת חרטה וקבלת אחריות לביצוע העבירה בידי הנאשם."

· לקחתי בחשבון את השפעת העונש על הנאשם ומשפחתו, את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי הנאשם ובא כוחו. את מצבו המשפחתי, את תרומתו לחברה ולקהילה, לרבות במסגרת שירותו הצבאי (הנאשם עדיין בשירות מילואים פעיל), את הנזק התדמיתי והכלכלי שעלול להיגרם כתוצאה מהרשעה זו.

· לקחתי בחשבון את האמור בתסקיר שירות המבחן ואת המלצת שירות המבחן הגם שלא מצאתי לאמצה.

25. לאור מכלול נתוניו של הנאשם ובדגש על כך שהסיר את המחדל ושילם את מלוא סכום המס לרשויות המס, הגם שלא מצאתי שיש בנתונים אלו כדי להביא לביטול ההרשעה, כן מצאתי הצדקה לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם.

עונשו של הנאשם

26. סיכומי של דבר, מצאתי לנכון ולמידתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים.

א. מאסר בן 3 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מהיום לבל יעבור הנאשם כל עבירה לפי חוק מע"מ.

ב. קנס בסך של 15,000 שח או 50 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים רצופים ושווים. תשלום ראשון לא יאוחר מיום 1.2.23 .

את הקנס ניתן לשלם תוך 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון 35592* או בטלפון 073-2055000

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).

ג. הנאשם יתחייב בפני על סך של 20,000 ₪ וזאת לבל יעבור עבירות על חוק המע"מ תוך 3 שנים מהיום. במידה ולא יתחייב - יאסר למשך 10 יום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתוך 45 ימים מהיום

ניתן היום, י"ח כסלו תשפ"ג, 12 דצמבר 2022, במעמד הצדדים.